

**Oriol Pi de
Cabanyes**

Lectures de Miró

Miró continua interessant cada dia més. Tot i que domina encara massa un mironisme curt de mires, fossilitzat en uns quants tòpics i que no sap llegir entre línies, signes endins. Com s'esdevé amb tots els genis, també l'obra de Miró és polisèmica, susceptible de contenir alhora diversos significats. O diferents nivells de complexitat.

**Domina encara massa
un mironisme curt
de mires, fossilitzat
en uns quants tòpics**

També aquest 2012 ha sortit un llibre fonamental per conèixer millor la relació de Miró amb un “genius loci” català i mediterrani que, captat i expressat a partir de Mont-roig del Camp, ha esdevingut ja universal. Es tracta de *Joan Miró i Mont-roig (1911-1929)* (Arola editors), una excel·lent aportació al coneixement de l'humus creatiu del primer Miró que l'autor, Martí Rom, presenta amb el suggerent subtítol de *Pal de ballarí* (en al·lusió a la inflorescència que s'escapa del cor de l'atzavara vella a la fi del seu cicle vital).

A *Pal de ballarí* Martí Rom explica amb tota mena de detalls interessants l'empatia profunda de l'artista amb la gent, la terra i la mar de Mont-roig del Camp. És a Mont-roig, el país de *La Masia*, on Miró, que al meu entendre té molt de mediúmic, va renéixer a la seva autèntica vida quan s'hi va refugiar als divuit anys i d'on ja no es va apartar, emocionalment, mai més.

Miró és universal per ultralocal. Tant Martí Rom com Pesquero (com Robert S. Lubar, que fins i tot ha après català per entendre'l millor) saben que en Miró aena l'arquetip de la mare-terra.

I que es dona en la seva obra aquella mena de participació mística de l'home primitiu amb la terra dels ancestres de què parlava Jung. Una terra incògnita que, ja que l'art no és mai una ciència exacta, demana exploradors com aquests abans que agrimensors.